

DWB.776.1.2023

Informacja o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych w wyborach uzupełniających do Rady Miejskiej Szczawna-Zdroju zarządzonych na dzień 14 maja 2023 r.

Niniejsze uprawnienia przewidziane są w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418).

Osoby niepełnosprawne uprawnione do udziału w głosowaniu biorą udział w wyborach na takich samych zasadach, jak pozostałe osoby uprawnione do głosowania, jednakże przysługują im dodatkowo poniższe uprawnienia.

I. Prawo do uzyskania informacji o wyborach

Wyborca niepełnosprawny wpisany do rejestru wyborców w Mieście Szczawno-Zdrój, ma prawo do uzyskiwania informacji o:

- terminie wyborów oraz godzinach głosowania
- komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach,
- warunkach oraz formach głosowania.

Informacje, o których mowa wyżej, są także dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Szczawnie-Zdroju oraz podawane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie.

Informacje te, są także przekazywane przez Burmistrza Szczawna-Zdroju osobie niepełnosprawnej, na jej wniosek, telefonicznie lub w drukowanych materiałach informacyjnych, w tym w formie elektronicznej. We wniosku, o którym mowa, osoba niepełnosprawna podaje nazwisko, imię (imiona) oraz adres stałego zamieszkania.

II. Prawo do głosowania korespondencyjnego

Głosować korespondencyjnie może wyborca niepełnosprawny o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (art. 53a §1 Kodeksu wyborczego)

Głosować korespondencyjnie może również wyborca (art. 53a §1a Kodeksu wyborczego):

- 1) podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1657);
- 2) który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat.

Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez wyborcę niepełnosprawnego Komisarzowi Wyborczemu w Wałbrzychu I **najpóźniej do 15 dnia przed dniem głosowania** (art. 53b §1 Kodeksu wyborczego) **tj. do dnia 2 maja 2023 r.** (termin wydłużony zgodnie z art. 9 §2 Kodeksu wyborczego).

Wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, zamiar głosowania komisarzowi wyborczemu zgłasza **do 5 dnia przed dniem wyborów** (art. 53b §1 Kodeksu wyborczego), tj. **do 9 maja 2023 r.**

Zgłoszenie może być dokonane ustnie (nie oznacza to zgłoszenia telefonicznego), pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. Powinno ono zawierać nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL wyborcy niepełnosprawnego, oświadczenie o wpisaniu tego wyborcy do rejestru wyborców w Mieście Szczawno-Zdrój, oznaczenie wyborów, których dotyczy zgłoszenie (wybory uzupełniające do Rady Miejskiej Szczawna-Zdroju w okręgu wyborczym nr 6), a także wskazanie adresu, na który ma być wysłany pakiet wyborczy.

Do zgłoszenia dołącza się kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności. Jeżeli zgłoszenia dokonano ustnie, wyborca musi odrębnie przekazać orzeczenie urzędowi gminy.

W zgłoszeniu wyborca może zażądać przesłania mu wraz z pakietem wyborczym nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

Wyborca głosujący korespondencyjnie będzie ujęty w spisie wyborców w obwodzie głosowania właściwym dla jego stałego miejsca zamieszkania.

Jeżeli zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego nie spełnia wymogów, o których powyżej, wyborca niepełnosprawny zostanie wezwany do uzupełnienia zgłoszenia w terminie 1 dnia od dnia doręczenia wezwania. Zgłoszenie złożone po terminie, niespełniające wymogów, o których mowa, lub nieuzupełnione w terminie, a także złożone przez wyborcę niepełnosprawnego, który wystąpił z wnioskiem o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania pozostawia się bez rozpoznania, o czym informuje się wyborcę.

Wyborca, który zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, otrzymuje **pakiet wyborczy nie później niż 6 dni przed dniem wyborów, tj. do dnia 8 maja 2023 r.**, z wyjątkiem wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, który pakiet wyborczy otrzymuje **nie później niż 2 dni przed dniem wyborów. tj. dnia 12 maja 2023 r.**

Pakiet wyborczy zostanie doręczony **wyłącznie do rąk własnych** wyborcy, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość i pisemnym pokwitowaniu odbioru.

Jeżeli wyborca nie może potwierdzić odbioru, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wskaże odbierającego i przyczynę braku jego podpisu.

W przypadku nieobecności wyborcy niepełnosprawnego pod wskazanym adresem doręczający umieszcza zawiadomienie o terminie powtórnego doręczenia w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania wyborcy. Termin powtórnego doręczenia nie może być dłuższy niż 1 dzień od dnia pierwszego doręczenia.

W skład pakietu wyborczego przekazywanego wyborcy wchodzi: koperta zwrotna, karta do głosowania, koperta na kartę do głosowania, oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania, instrukcja głosowania korespondencyjnego i ewentualnie nakładka na kartę do głosowania sporządzona w alfabecie Braille'a — jeżeli wyborca zażądał jej przesłania.

Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „x” są co najmniej dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.

Po oddaniu głosu kartę do głosowania należy umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Niezaklejenie koperty na kartę do głosowania spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**

Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji wyborczej.

Do koperty zwrotnej należy także włożyć oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu. **Przed włożeniem oświadczenia do koperty należy wpisać na nim miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać. Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**

Kopertę zwrotną należy zakleić i przekazać przedstawicielowi Poczty Polskiej.

Jeżeli wyborca w momencie odbioru pakietu wyborczego zgłosił potrzebę odbioru koperty zwrotnej pod adresem wskazanym przez wyborcę, przekazanie następuje **najpóźniej w dniu wyborów**, po potwierdzeniu tożsamości wyborcy na podstawie dokumentu tożsamości i po przekazaniu wyborcy potwierdzenia nadania koperty zwrotnej przez przedstawiciela Poczty Polskiej.

Przekazanie jest również możliwe na podstawie okazanego dokumentu potwierdzającego tożsamość, odnotowując odbiór koperty za pokwitowaniem:

1. **W przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów** - w placówce Poczty Polskiej usytuowanej na obszarze gminy, w której wyborca niepełnosprawny jest ujęty w rejestrze wyborców.
2. **W trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów** - w dowolnej placówce Poczty Polskiej.

Wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych przekazuje przedstawicielowi Poczty Polskiej kopertę zwrotną pod adresem doręczenia przesyłki wyborczej z pakietem wyborczym, pod drzwiami lokalu, przy zachowaniu środków ochrony osobistej w celu zapobiegania przenoszeniu na inne osoby czynników chorobotwórczych. Potwierdzenie nadania zostanie przekazane wyborcy za pośrednictwem jego oddawczej skrzynki pocztowej lub pozostawione w miejscu, w którym wyborca przebywa

Wyborca może, **do czasu zakończenia głosowania**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej.

Głosować korespondencyjne **nie mogą** wyborcy niepełnosprawni umieszczeni w spisach wyborców w: obwodach głosowania utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych, a także wyborcy, którzy udzielili pełnomocnictwa do głosowania.

III. Prawo do głosowania przez pełnomocnika

Wyborcy niepełnosprawni, o których mowa w części II informacji dotyczącej głosowania korespondencyjnego oraz wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 60 lat, mają prawo do głosowania za pośrednictwem pełnomocnika.

Pełnomocnikiem może być osoba wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie, co udzielający pełnomocnictwa do głosowania.

Pełnomocnikiem **nie może być** osoba wchodząca w skład komisji obwodowej właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania, mąż zaufania, obserwator społeczny oraz osoba kandydująca w wyborach.

Pełnomocnictwo można przyjąć tylko od jednej osoby lub od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny (ojciec, matka, dziadek, babka, itd.), zstępny (syn, córka, wnuk, wnuczka, itd.), małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

Pełnomocnictwa udziela się przed Burmistrzem Szczawna-Zdroju lub przed innym pracownikiem Urzędu Miejskiego w Szczawnie-Zdroju upoważnionym przez Burmistrza Szczawna-Zdroju do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa wyborca **składa wnioski** do Burmistrza Szczawna-Zdroju - **wzór wniosku na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania ustalony został przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Rozporządzeniem z dnia 28 lipca 2011 r. w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania w wyborach: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1781)**

Wniosek należy **złożyć najpóźniej w 9 dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 5 maja 2023 r.**

Do wniosku należy dołączyć:

- pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa — **wzór zgody na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania ustalony został przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Rozporządzeniem z dnia 28 lipca 2011 r. w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania w wyborach: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1781)**
- kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności, **jeżeli wyborca udzielający pełnomocnictwa w dniu głosowania nie będzie miał ukończonych 60 lat.**

Akt pełnomocnictwa jest sporządzany z zasady w miejscu zamieszkania wyborcy, chyba, że wyborca we wniosku zwróci się o jego sporządzenie w innym miejscu na obszarze gminy.

Jeżeli wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania nie spełnia warunków, o których mowa, burmistrz, w terminie 3 dni od dnia otrzymania wniosku, wzywa wyborcę do usunięcia wad wniosku w terminie 3 dni. Jeżeli wad nie można usunąć albo nie zostały one usunięte w terminie burmistrz odmawia sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania. Odmowę sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie wyborcy.

Wyborca ma prawo cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa. Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez złożenie najpóźniej na 2 dni przed dniem wyborów, **tj. do dnia 12 maja 2023 r.** stosownego oświadczenia 0, lub doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania.

Wyborca, który udzielił pełnomocnictwa może głosować osobiście w lokalu wyborczym, jeżeli wcześniej nie oddał głosu pełnomocnik. Głosowanie osobiste przez wyborcę powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa.

Głosowania przez pełnomocnika nie przeprowadza się w: obwodach głosowania utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych.

Pełnomocnictwa do głosowania nie może udzielić osoba, która zgłosiła zamiar głosowania korespondencyjnego.

IV. Głosowanie w lokalu obwodowej komisji wyborczej przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a

Wyborca niepełnosprawny może także głosować przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a, w lokalu obwodowej komisji wyborczej.

W dniu głosowania obwodowa komisja wyborcza wraz z kartą do głosowania wyda wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, nakładkę na tę kartę. Po oddaniu głosu wyborca obowiązany jest zwrócić komisji obwodowej nakładkę na kartę.

V. Korzystanie z pomocy innej osoby w trakcie głosowania w lokalu obwodowej komisji wyborczej

Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać w głosowaniu w lokalu obwodowej komisji wyborczej inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tego wyborcy. Dopuszczalne jest, aby na życzenie wyborcy niepełnosprawnego w pomieszczeniu za zasłoną przebywała osoba udzielająca pomocy. Osobą tą nie może być członek komisji, mąż zaufania ani obserwator społeczny.

Natomiast komisja jest obowiązana, na prośbę wyborcy niepełnosprawnego, do przekazania ustnie treści obwieszczeń wyborczych w zakresie informacji o komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach i listach kandydatów.

Komisarz Wyborczy w Wałbrzychu I

/-/ Dariusz Pająk